

Άρειος Πάγος 678/1981, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 30/82 σελ. 228

Περίληψη: Εργατικό ατύχημα κατά το άρθρο 1 του β.δ. της 24-7/25-8-1920 - είναι και το ατύχημα που συμβαίνει μετά τη λύση της εργασιακής συμβάσεως, εφόσον αφορμή είχε την εργασία. - ναυτικοί. - η νομοθεσία για τα εργατικά ατυχήματα εφαρμόζεται και στους ναυτικούς. - ατύχημα που συνέβη σε ναυτικό κατά τη διάρκεια της παλιννοστήσεώς του με συγκοινωνιακό μέσο που επιλέχτηκε από τον πλοίαρχο. - αποτελεί εργατικό ατύχημα. - πλοίαρχος. - έχει και αυτός το δικαίωμα παλιννοστήσεως. - ατύχημα που συνέβη στον πλοίαρχο κατά τη διάρκεια της παλιννοστήσεώς του με συγκοινωνιακό μέσο που επιλέχτηκε από τον πλοιοκτήτη ή τον αντιπρόσωπό του αποτελεί εργατικό ατύχημα.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο κ. ΙΩ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, αντιπρόεδρος

Εισηγητής ο κ. ΒΑΣ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ, αρεοπαγίτης

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Κολύμβρας, Π. Μαυρογιάννης

Επειδή, κατά την σαφή έννοιαν της διατάξεως του άρθρ. 1 του β. δ/τος της 24-7/25-8-1920 περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων, εξ αφορμής της εργασίας επέρχεται το ατύχημα και αν έλαβε χώραν εκτός του τόπου και χρόνου της εργασίας και μετά την λύσιν έτι της εργασιακής συμβάσεως, εφ' όσον υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος, δυνάμει του οποίου οφείλεται εις την εργασίαν ως αφορμήν. Εξ ετέρου, κατά το άρθρ. 78 του ΚΙΝΔ παρέχεται εις τον ναυτικόν, ούτινος ελύθη η σύμβασις ναυτολογήσεως - εξαιρέσει των εν § 2 του αυτού αυτού άρθρου περιωριστικώς μνημονευομένων περιπτώσεων, ουδεμία των οποίων συντρέχει εν προκειμένω - δικαίωμα παλιννοστήσεως αυτού, δαπάνη του πλοίου, κατά δε το άρθρον 79 του ίδιου Κώδικος, το ανωτέρω δικαίωμα, ασκούμενον διά δηλώσεως του ναυτικού προς τον πλοίαρχον, συνίσταται εις την εγχείρισιν προς τον ναυτικόν υπό του πλοίαρχου εισιτηρίου επί υπ' αυτού κατ' εύλογον κρίσιν του εκλεγομένου συγκοινωνιακού μέσου φέροντος εις την Ελλάδα, ως και εις την καταβολήν ποσού εξασφαλιζόντος την μέχρι της επανόδου διατροφήν του, του απολυθέντος ναυτικού δικαιουμένου επί πλέον, κατ' άρθρον 81 του άνω Κώδικος, να παραμένη και να διατρέφεται επί του πλοίου μέχρι της εγχειρίσεως του εισιτηρίου παλιννοστήσεως μετά των εξόδων διατροφής του. Εκ των διατάξεων τούτων, εν συνδυασμώ και προς το άρθρον 66 εδαφ. β' του ως άνω Κώδικος, καθ' ο, αι ειδικαί διατάξεις περί αποζημιώσεως των εξ ατυχημάτων εν τη εργασία παθόντων εφαρμόζονται και επί των ναυτικών, σαφώς συνάγεται, ότι εάν εις ναυτικόν επεσυνέβη ατύχημα, κατά την διάρκειαν της παλιννοστήσεως αυτού, πραγματοποιουμένης, διά του υπό του πλοίαρχου επιλεγέντος συγκοινωνιακού μέσου, θεωρείται τούτο ως επελθόν εξ αφορμής της εργασίας, αφού ένεκα ταύτης εδημιουργήθησαν αι συνθήκαι διά την επέλευσιν τούτου, αίτινες δεν θα ελάμβανον χώραν άνευ εκείνης, μεθ' ης ούτω το βίαιον συμβάν συνδέεται εμμέσως εν σχέσει αιτίου και αιτιατού. (Ολ. Α.Π. 178/76 ΔΕΝ 32, 466-467). Περαιτέρω εκ του συνδυασμού των ανωτέρω διατάξεων του ΚΙΔΝ προς εκείνας των άρθρων 37, 38 και 52 του ειρημένου Κώδικος, οριζούσας, ότι η σύμβασις ναυτολογήσεως του πλοίαρχου συνομολογείται μετά του πλοιοκτήτου ή του ειδικώς εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του, ότι ο πλοιοκτήτης δύναται κατά πάντα χρόνον να καταγγείλη την σύμβασιν ναυτολογήσεως του πλοίαρχου και ότι κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως και επί των πλοίαρχων αι διατάξεις περί πληρώματος, εφ' όσον προσαρμόζονται εις την φύσιν του λειτουργήματος του πλοίαρχου, συνάγεται, ότι το δικαίωμα παλιννοστήσεως έχει και ο πλοίαρχος, δικαιούμενος να λάβη παρά του πλοιοκτήτου ή του αντιπροσώπου του το εισιτήριο της επιστροφής του εις την Ελλάδα και ποσόν εξασφαλιζόν την διατροφήν του μέχρι της επανόδου του. Συνεπώς, εάν κατά την διάρκειαν παλιννοστήσεως του πλοίαρχου, πραγματοποιουμένης διά συγκοινωνιακού μέσου επιλεγέντος υπό του πλοιοκτήτου ή του αναλαβόντος την διοίκησιν του πλοίου, επεσυνέβη αυτό βίαιον συμβάν, θεωρείται και τούτο εργατικόν ατύχημα, επελθόν αυτόν εξ αμορφής εργασίας του αφού ένακα ταύτης εδημιουργήθησαν αι συνθήκαι διά την επέλευσιν του. Εν προκειμένω, το εκδόσαν την προσβαλλομένην απόφασιν Εφετείων, μετ' εκτίμησιν των αποδείξεων, εδέξατο, ότι ο σύζυγος της αναιρεσειούσης και πατήρ του υπ' αυτής εκπροσωπούμενου ανηλίκου τέκνου της Κ.Σ.***, προσληφθείς υπό της αναιρεσιβλήτου ως πλοίαρχος του υπό Κυπριακήν σημαίαν φορτηγού πλοίου της "MOUNDRA", χωρητικότητος 2174,25 κόρων, επί συμβάσει μισθώσεως ναυτικής εργασίας, ειργάσθη παρ' αυτή ως πλοίαρχος μέχρι της 27.12.74, καθ' ην απελύθη εις τον λιμένα της Μασσαλίας, αφού προηγουμένως έλαβεν απάσας τας αποδοχάς του, ας εδικαιούτο να λάβη, ως και το αντίτιμον του εισιτηρίου της παλιννοστήσεώς του. Μεθ' ο ηγόρασε Ι.Χ. αυτοκίνητον και ανεχώρησεν αυθημερόν εκ του άνω λιμένος εις Ελλάδα. Εν ω όμως έβαιεν επί του αυτοκινητοδρόμου ΑΒ, της περιοχής Κοινότητος Πουλέν της Γαλλίας, συνεκρούσθη μετ' αντιθέτως κινούμενον επί της αυτής οδού φορτηγού αυτοκινήτου, με αποτέλεσμα να

τραυματισθή βαρύτερα και ν' αποβιώση ολίγον μετά την εισαγωγήν του εις το εκείσε Νοσοκομείον. Ακολούθως τούτοις, το άνω Εφετεϊον, απεφώνησε, ότι ο υπό τας εκτεθείσας συνθήκας επελθόν βίαιος θάνατος του συζύγου της αναιρεσειούσης δεν συνιστά εργατικόν ατύχημα, διότι δεν επήλθε κατά την διάρκειαν της παλινοστήσεως και εξ αφορμής της εργασίας του, εκ του λόγου ότι ούτος επέστρεψε διά επιβατικού αυτοκινήτου Ι.Χ., και απέρριψε την περί αποζημιώσεως εξ εργατικού ατυχήματος αγωγήν της αναιρεσειούσης, υφ' ας παρίσταται ιδιότηας, μετά παραδοχήν της εφέσεως της αναιρεσιβλήτου και εξαφάνισιν της αντιθέτως αποφανθείσης πρωτοδίκου αποφάσεως. Ούτως αποφηνάμενον όμως, άνευ αποσαφηνίσεως του αν το ιδιωτ. χρήσεως αυτοκίνητον, δι' ου επέστρεφεν ο σύζυγος της αναιρεσειούσης, είχεν ή μη επιλογή ως συγκοινωνιακόν μέσον υπό του πλοιοκτήτου ή του αναλαβόντος την διοίκησιν του άνω πλοίου, διέλαβεν εν τη αποφάσει του ανεπαρκείς αιτιολογίας, συνεπεία των οποίων κατέστησεν ανέφικτον τον ακυρωτικόν έλεγχον της ορθής ή μη εφαρμογής των προπαρατεθεισών διατάξεων, στερήσαν ούτω την απόφασίν του νομίμου βάσεως, κατά τους σχετικούς βασίμους λόγους της κρινομένης αιτήσεως, τοιαύτην έννοιαν έχοντας. Όθεν δέον ν' αναιρεθί η προσβαλλομένη απόφασις, κατ' άρθρον 559 αρ. 19 του ΚΠολΔ, της υποθέσεως δε χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, δέον να παραπεμφθή αύτη εις το κατά τον Κανονισμόν αρμόδιον τέταρτον Τμήμα του Δικαστηρίου τούτου.